

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O KRETANJU ZARAZNIH BOLESTI U 2007. GODINI U NIŠAVSKOM I TOPLIČKOM OKRUGU

OPŠTI PODACI

Institut za javno zdravlje u Nišu, poslove koordinacije u radu na Programu zdravstvene zaštite stanovništva od zaraznih bolesti od 2002. do 2010. godine, obavlja za područje Nišavskog i Topličkog okruga. Prema popisu iz 2002. godine na tom području u 12 opština živi 502.239 stanovnika (u Nišvskom okrugu 400.328 zajedno sa stanovništvom opštine Sokobanja, a u Topličkom okrugu 102.075). U naseljima gradskog tipa živi 246.800 (49,14%), a u seoskim naseljima živi 255.439 stanovnika (50,86%).

ORGANIZACIONA STRUKTURA

Zdravstvenu zaštitu na području pomenuta dva okruga pružaju Klinički centar u Nišu, Institut za javno zdravlje u Nišu, zdravstveni centri u Aleksincu i Prokuplju i 10 domova zdravlja. Za sprovođenje programskih zadataka zdravstvene zaštite stanovništva od zaraznih bolesti od 2002. do 2010. godine, odgovorni su Institut za javno zdravlje u Nišu i Higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja. Pored operativnog sprovođenja programskih mera higijensko-epidemiološke službe imaju zadatak da organizuju preventivni rad i ostalih službi u zdravstvenim centrima i domovima zdravlja. Stalnog lekara u službi i dalje nema dom zdravlja u Žitoradi. Za domove zdravlja u Doljevcu, Merošini, Ražnju i Svrlijigu poslove higijensko-epidemiološke zaštite obavlja Institut za javno zdravlje u Nišu, a epidemiolog Doma zdravlja u Gadžinom Hanu radi sa polovinom radnog vremena.

OPERATIVNI POSLOVI

ANALIZA EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE

Operativnu evidenciju zaraznih bolesti na području Nišavskog i Topličkog okruga radio je Centar za prevenciju i kontrolu bolesti Instituta za javno zdravlje u Nišu. U 2007. godini prijavljena su 16663 slučaja oboljenja i 48 smrtnih slučajeva od 76 zaraznih i parazitarnih oboljenja i stanja. Pored prijavljenih slučajeva oboljenja (11208) i smrti (48), prikazanih na tabeli 1 u ovoj sumi je i 5425 slučajeva gripa prijavljenih zbirnim prijavama.

Stopa opštег morbiditeta od zaraznih bolesti u ovom periodu iznosila je 3311,77 na 100.000 stanovnika i 1,14 puta je veća u odnosu na prethodnu godinu (tada je na području Nišavskog i Topličkog okruga registrovano 14557 slučajeva oboljenja i 47 smrtnih slučajeva sa stopom opšteg morbiditeta od 2897,9 na 100.000 stanovnika).

U 2007. godini prijavljeno je 48 smrtnih slučajeva od zaraznih bolesti i to: infectio intestinalis bacterialis non specificata – 2 (Aleksinac – 1, Niš - 1), intoxicatio alimentaris bac. non specificata – 1 (Doljevac), diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta - (Niš), tuberculosis pulmonis per microscopiam sputi conffirmata – 1 (Doljevac), tuberculosis pulmonis solum culture conffirmata – 1 (Niš), Tbc pulmonis methodis non specificatis confirmata – 1 (Doljevac), pleuritis tuberculosa per bacteriologicam et histologicam conffirmata – 1 (Kuršumlija), tuberculosis organorum, per bacteriologiam et histologiam confirmata non specificata - 1(Aleksinac), Tbc pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica – 1 (Prokuplje), tuberculosis organorum respiratoriorum, non specificata – 4 (Niš), tetanus alius- 1 (Prokuplje), seticaemia alia specificata – 5 (Žitorađa – 1, Niš –2, Ražanj – 2), hepatitis viralis chronica B sine delta agente – 2 (Aleksinac – 1, Niš - 1), hepatitis viralis chronica C – 1 (Niš), morbus HIV cum morbis aliis specificatis adjunctis – 1 (Aleksinac), meningitis bacterialis, non specificata – 1 (Prokuplje), influenza, virus identificatum – 1 (Prokuplje) i pneumonia viralis, non specificata – 22 (Aleksinac – 2, G.Han –1, Žitorađa – 2, Kuršumlija – 1, Niš – 15, Ražanj – 1). Broj smrtnih ishoda je za 1 slučaj veći nego prethodne godine (48:47).

Na području Nišavskog i Topličkog okruga u strukturi opštег morbiditeta od zaraznih i parazitarnih bolesti dominantno mesto pripada kapljičnim zaraznim bolestima (66,93%). Broj ukupno registrovanih slučajeva kapljičnih zaraznih bolesti u 2007. godini je 1,2 puta veći u odnosu na 2006. godinu (11133:9092). Kapljičnim zaraznim bolestima pripada 34 letalna ishoda: 22 su oboleli od neoznačene pneumonije, 10 od tuberkuloze, a po jedan od bakterijskog meningitisa i gripa. U 2006. godini u ovoj grupi bolesti su registrovana 24 smrtna slučaja.

U ovoj grupi bolesti na vodećem mestu je grip sa 5425 slučajeva što je 7,64 puta više nego u 2006. godini (710). Slede streptokokne infekcije sa 2721 obolelim (1,31 manje nego prošle godine) i varicella sa 1561 slučajem (1,39 manje nego u 2006. godini).

Broj prijavljenih slučajeva od bolesti kod kojih se sprovodi sistematska imunizacija je smanjen: tuberculosis (119:158) i parotitis epidemica (2:6), a povećan kod rubeola-e (8:6).

Zabeležen je znatan pad obolenja od pneumonija: pneumonia viralis (405:682), pneumonia neoznačena (317:607), pneumonia pneumococcica (59:9), pneumonia per haemophilus influenzae (46:7), pneumonia bacterialis (438:783), pneumonia interstitiales aliae (96:10). Broj obolelih je u padu i kod mononucleosis infectiva (106:113).

Prijavljeno je ukupno 5 slučajeva bakterijskog meningita. Laboratorijska potvrda je rađena kod svih i tom prilikom je u 3 slučaja nalaz bio sterilan, a po jedanput je izolovan acinetobacter i meningokok.

U 2007. godini nije registrovan ni jedan slučaj difterije, pertusisa i morbila.

U 2007. godini registrovano je 119 slučajeva tuberkuloze (od kojih tuberkulozi respiratornih puteva pripada 114, a ostalih organa 5 slučajeva) što je 1,32 puta manje nego prethodne godine.

Crevne zarazne bolesti u strukturi opšteg morbiditeta od zaraznih bolesti učestvuju sa 22,79%, a broj prijavljenih slučajeva je veći nego u 2006. godini 1,35 puta (3791:2802). U ovoj grupi registrovana su i 4 smrtna slučaja što je manje nego u 2006. godini (5).

Zabeležen je povećan broj obolenja skoro kod svih bolesti u ovog grupe: salmonellosis (405:203), nosilaštvo salmonela (179:70), enteritis campylobactialis (65:63), nosilaštva uzročnika jersinioze (5:2), enteritis yersiniosa enterocolitica (16:2), enteritis per Clostridium difficile (10:2), infectio intestinalis bacterialis non specificata (493:475), hepatitis viralis acuta A (1231:137).

U manjem broju nego 2006. godine registruju se: dysenteria bac.(28:34), intoxicatio alimentaris bacterialis (345:488), diarrhoea et gastroenteritis causa infectionis suspecta (994:1292), meningitis enteroviralis (3:4), nosilaštva šigeloza (7:9) i nosilaštva kampilobakterioze (6:20).

U 2007. godini prijavljeni su i slučajevi uzrokovani enteropatogenom i enterohemoragičnom E.Coli (po jedan slučaj), kao i 2 slučaja botulizma.

Sve ostale bolesti (polne, koje se prenose krvlju i parenteralno, parazitarne i vektorske) učestvuju u ukupnom morbiditetu sa 10,28%, što je znatno manje u odnosu na 2006. godinu kada je učešće ove grupe iznosilo 18,31 %.

Od polnih bolesti prijavljene su infectio chlamydialis modo sexuali transmisa (926:1128), syphilis recens (2:0), syphilis tarda (1:0) i infectio gonococcica non specificata (6:4).

U 2007. dijagnostikovani su i prijavljeni sledeći slučajevi hepatitisa: hepatitis vir. acuta B (16:24), hepatitis vir. acuta C (2:10), hepatitis vir.chronica B (8:10), hepatitis vir.chronica C (15:19), nosilaštvo HBsAg (32:30), nosilaštvo anti HCV antitela (50:23). Smanjen je broj hepatitis viralis non specificata (7:11). Registrovana su 3 smrtna slučaja od hepatita.

Registrovana su 3 slučaja morbus HIV: morbus HIV cum morbis infectivis et parasitariis adjunctus (2:1) i morbus HIV cum mrobis aliis specificatis adjunctus (1:2) sa smrtnim ishodom.

U 2007. godini registrovana su 2 slučaja tetanusa sa jednim smrtnim ishodom.

Beleže se slučajevi septicaemiae (27:23) sa 5 smrtnih ishoda.

Povećan je broj osoba ozleđenih od životinja kod kojih je postojala indikacija za antirabičnom zaštitom (103:94).

Povećan je broj obolelih od: morbus Lyme (13:9), ehinococcosis (6:1), a smanjen od: lambliasis (63:97), tularemia-e (6:8), febris haemorrhabica cum syndroma renali (1:2), scabies-a (412:515), toxoplasmosis (4:9).

U 2007. godini prijavljeni su i slučajevi leptospiroze(1), encephalitis viralis ixodibus transmissa(2) i malaria tropica-e(1).

Na području Nišavskog i Topličkog okruga u periodu od 1.1. do 31.12.2007. godine registrovana je 31 epidemija zaraznih bolesti sa 490 obolelih osoba. Od ukupnog broja epidemija, najviše je (28) epidemija crevnih zaraznih bolesti sa 440 obolelih osoba 2 su iz grupe respiratornih zaraznih bolesti sa 35 obolelih osoba i 1 iz grupe ostalih zaraznih bolesti sa 15 obolelih osoba.

U grupi **crevnih zaraznih bolesti** prijavljene su sledeće epidemije: *toxiinfectio alimentaris bacterialis* – 2, *dysenteria bacillaris* – 1, *salmonellosis* – 4, *hepatitis vir. ac. A* – 19, *infectio intestinalis bacterialis* – 2. Obolelo je 440 osoba.

Hepatitis vir. ac. A – u 19 epidemija na području Nišavskog (17) i Topličkog okruga (2) obolelo je 878 osoba. Hospitalizovano je 171 lice. Kolektivnog tipa je 7 epidemija, a porodičnog 12. U 17 epidemija put prenošenja je kontakt, a u jednoj put prenošenja nije utvrđen (verovatno kontakt i hrana). U svim epidemijama je laboratorijski potvrđen nalaz anti HAV IgM antitela. Neodjavljeno je 5 epidemija a 14 je odjavljeno.

U opštini Prokuplje u 2 kolektivne epidemije obolelo je i hospitalizovano 80 osoba, put prenošenja je kontakt, laboratorijski je potvrđen nalaz anti HAV IgM antitela. Jedna epidemija je započela prošle godine a obe su odjavljene ove godine.

U opštini Aleksinac u 2 kolektivne epidemije obolelo je 26 osoba, 23 su hospitalizovane, put prenošenja je kontakt, laboratorijski je potvrđen nalaz anti HAV IgM antitela. Jedna epidemija je započela prošle a odjavljena ove godine. Jedna epidemija je neodjavljena.

U opštini Niš u 15 epidemija (3 kolektivne, 12 porodične) obolelo je 798 osoba, 194 je hospitalizovano. U 13 epidemija put prenošenja je kontakt, a u jednoj epidemiji put prenošenja nije utvrđen (najverovatnije da se radi o kontaktu na početku epidemije, a kasnije se epidemija širila kombinovano kontaktom i hransom). Laboratorijski je potvrđen nalaz anti HAV IgM antitela. Pet epidemija je započelo 2006. godine (3 su i završene prošle godine), a odjavljeno 2007. Pet epidemija je neodjavljeno, a 10 odjavljeno.

Toxiinfectio alimentaris bacterialis – U opštini Sokobanja u 2 kolektivne epidemije obolelo je 106 osoba, put prenošenja je hrana (u jednoj i voda za piće), laboratorijski su u hrani nađeni *E. coli* i *staphylococcus coagulaza pozitivan*, a u vodi koliformne bakterije fekalnog porekla. Obe epidemije su odjavljene.

Dysenteria bacillaris – U jednoj kolektivnoj epidemiji u opštini Niš obolelo je 20 osoba, put prenošenja je kontakt, uzročnik je *Shigella Flexneri* tip II. Epidemija je odjavljena.

Salmonellosis – U 4 epidemije u opštini Niš (3 porodične, 1 kolektivna) obolele su 93 osobe, 13 je hospitalizovano, put prenošenja je hrana (u 3 putem jaja), uzročnik je *Salmonella Enteritidis*. Sve epidemije su odjavljene.

Infectio intestinalis bacterialis – U 2 epidemije u opštini Niš (porodične) obolelo je 10 osoba, 13 je hospitalizovano, put prenošenja je hrana (u 1 putem jaja), patogeni uzročnik nije izolovan. Epidemije su odjavljene.

U grupi **respiratornih zaraznih bolesti** prijavljene su sledeće epidemije: influenza virus identificatum – 1, varicella – 1. Obbolelo je 35 osoba.

Influenza virus identificatum - U jednoj kolektivnoj epidemiji u opštini Niš obbolelo je 25 osoba, put prenošenja je kontakt i aerogeno, potvrđeni uzročnik je Virus influenzae tip A(H3). Epidemija je odjavljena.

Varicella - U jednoj kolektivnoj epidemiji u opštini Sokobanja obbolelo je 10 osoba, put prenošenja je aerogeni, izolacija uzročnika nije rađena. Epidemija je započela prošle a odjavljena ove godine.

Iz grupe **ostalih zaraznih bolesti** prijavljene registrovana je jedna epidemija – **keratoconjunctivitis epidemica** u opštini Niš. U kolektivnoj epidemiji obbolelo je 15 osoba, put prenošenja je kontakt, prepostavljeni uzročnik je Adenovirus. Epidemija je odjavljena.

Na osnovu analize svega navedenog epidemiološka situacija u Nišavskom i Topličkom okrugu ocenjuje se kao nepovoljna.

Tabela 1 IZVEŠTAJ O KRETANJU ZARAZNIH BOLESTI U NIŠAVSKOM I TOPLIČKOM OKRUGU U 2007. GODINI

et histologiam confirmata non specificata	U	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Tuberculosis pulmonis bacteriologice histologice negativa	O	-	-	1	-	-	-	-	2	3	-	-	-	6
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tuberculosis pulmonis, sine exploratione bacteriologica et histologica	O	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ZARAZNE BOLESTI	O/U	O p š t i n e												Sokobanja	Ukupno
		Aleksinac	Blace	Gadžin Han	Doljevac	Žitorađa	Kušumlija	Merošina	Niš	Prokulje	Ražanj	Svrljig			
TBC pulmonis, sine confirmatione bacteriologica sive histologica	O	3	-	-	-	2	-	-	11	2	-	1	-	19	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Pleuritis tuberculosa	O	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	3	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tuberculosis organorum respiratoriorum, non specificata	O	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	-	-	5	
	U	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	4	
Tuberculosis lymphoglandularum pheriperica	O	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	-	3	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tuberculosis glandularum intestinalum, peritonealium et mesentericarum	O	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tuberculosis organorum ailorum, specificatorum	O	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tularaemia, non specificata	O	-	-	-	-	2	-	1	-	-	2	-	1	6	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Leptospirosis, non specificata	O	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Tetanus alias	O	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	
Scarlatina	O	2	1	3	-	-	-	-	44	-	-	2	-	52	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Septicaemia streptococcica	O	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Septicaemia alia, specificata	O	1	-	-	2	1	-	-	19	-	2	-	1	26	
	U	-	-	-	-	1	-	-	2	-	2	-	-	5	
Syphilis recens, non specificata	O	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Syphilis tarda, non specificata	O	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Infectio gonococcica, non specificata	O	-	-	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-	6	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Infectio chlamydialis modo sexuali transmisa	O	6	1	4	6	1	4	6	882	4	-	11	1	926	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Morbus Lyme	O	-	-	-	-	-	-	-	12	-	1	-	-	13	
	U	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Encephalitis viralis ixodibus transmissa, non	O	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	

3

